

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини

Електронний збірник матеріалів

**II Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

15 травня 2024 року

Рівне – 2024

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2024. 194 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 30 травня 2024 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Коляда Н. М. Підготовка майбутніх докторів філософії в умовах інтеграції до європейського освітнього простору.....	7
Кравченко О. О. Вплив гендерного центру на студентську молодь.....	13
Петренко О. Б. Волонтерство як інноваційна технологія підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	18
Пустовіт Г. П., Петренко І. Ф. Нова українська школа: деякі домінанти професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів.....	22
Баліка Л. М. Феномен дискримінації в закладі освіти	27
Вакочук А. М. Професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності.....	35
Левченко Н. В. Виховна діяльність – дозвіллевий напрям роботи молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.....	40
Стельмашук Ж. Г. Підготовка майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій, пов'язаних з порушенням дисципліни.....	44
Поліщук І. В. Онлайн-курси як інструмент підготовки майбутніх педагогів до виховної діяльності в сучасних реаліях.....	50
Ціпан Т. С., До питання проєктування виховної діяльності в Новій українській школі.....	54
Кашуба А. Підготовка майбутнього учителя фізичної культури до діяльності в освітньому просторі НУШ...	59
Гоголь Т. В. «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» як інноваційна форма залучення учнів до рухової активності.....	64
Акімов В. Ю. Обґрунтування структури профілактики інформаційного насильства освітнього середовища педагогічного ЗВО.....	69

Кузьмич А. О. Учнівське самоврядування як ключовий елемент виховної системи Володимирецького ліцею «колегіум».....	73
Саранчук Д. Формування здоро'язбережувальної компетентності майбутніх фармацевтів у закладах вищої медичної освіти.....	76
Шамсутдинова М.-С. Б. Facilitating student engagement and learning through directed attention and goal-setting in educational activities.....	81
Шульгач М. І. Вибіркові дисципліни кафедри теорії і методики виховання рдгу як компонент підвищення якості підготовки майбутніх фахівців до освітньо-виховної діяльності в НУШ.....	87
Яремович М. А. Менторство та фасилітація як освітні інструменти формування громадянської солідарності майбутніх учителів початкових класів НУШ.....	90
Бойко О. П. Теоретичний аспект проблеми виховання наполегливості в молодших школярів.....	94
Боровик А. М. Погляди науковців на виховання почуття гумору в молодших школярів.....	101
Деркач А. С. Структурні компоненти формування добродійності молодших школярів.....	107
Єсіпак А. І. Теоретичні аспекти формування у молодших школярів упевненості в собі.....	115
Коваль Т. В. Дитячий фольклор як засіб естетичного виховання молодших школярів.....	121
Колода Н. М. Розвиток емоційного інтелекту дітей молодшого шкільного віку засобами арт-технологій в освітньому процесі НУШ.....	126
Конончук А. В. Психолого-педагогічні умови формування почуття справедливості молодших школярів у позаурочній діяльності.....	130
Крупко Л. С. Сутність поняття «соціальна успішність особистості» у філософських, соціологічних та психолого-педагогічних дослідженнях.....	136

Лесник О. Ю. Емоційно-етична компетентність як важлива складова професійної компетентності вчителя початкових класів.....	140
Мельник І. М. Гендерні аспекти формування «Я-концепції» у молодших школярів.....	143
Мельник О. І. Особливості формування ціннісного ставлення до живого у молодших школярів.....	147
Мисюкевич Т. В. Виховання гуманних взаємин у психолого-педагогічних дослідженнях.....	156
Отроцюк Д. П. Роль родинних традицій українського народу у вихованні молодших школярів	165
Рибачук Л. О. Педагогічна толерантність як характеристика професійної діяльності учителів початкових класів.....	170
Савчук В. В. Толерантність: психолого-педагогічний аспект.....	176
Смаль-Стоцька М. Ю. Особливості гендерної соціалізації молодших школярів в сучасних умовах...	180
Трайтлі А. Ю. Народна педагогіка як засіб національно-патріотичного виховання молодших школярів.....	183
Шило А. І. Застосування методу переконання у процесі виховання молодших школярів: теоретичний аспект.....	188

Кашуба А. А.,
доцент кафедри теорії і практики
фізичної культури та спорту
Рівненського державного гуманітарного університету

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НУШ

Освітня політика держави спрямована на оновлення системи фізичного виховання НУШ, яка на концептуальному, змістовому і управлінському рівнях повинна бути спрямована на формування ключових предметних компетентностей і наскрізних умінь.

Ефективне функціонування системи фізичного виховання в умовах динамічної, соціально-політичної і економічної трансформації нашого суспільства та забезпечення повноцінного розвитку здобувача освіти знаходяться у прямій залежності від рівня компетентності спеціалістів-педагогів НУШ. Тому, вчитель фізичної культури повинен бути одним із найбільш компетентних фахівців, з професійними знаннями, вміннями, навичками.

Метою освітньої галузі фізичної культури є «гармонійний фізичний розвиток особистості учня, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок, розширення рухового досвіду через формування стійкої мотивації учнів до занять фізичною культурою і спортом. Інваріантна складова Базового навчального плану базової освіти, до якої входить навчальний предмет «Фізична культура», сформована на державному рівні і є однаковою для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування та форми власності» [3].

Ключовою дефініцією дослідження є поняття «вчитель». Відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти, вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» мета професійної діяльності вчителя «полягає в організації навчання та виховання здобувачів освіти під час здобуття ними повної загальної середньої освіти (далі – здобуття освіти) шляхом формування у них ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання» [4, с. 1].

Вчитель спільно з батьками, іншими законними представниками здобувачів освіти «сприяє розвитку здібностей здобувачів освіти, формуванню в них навичок здорового способу життя, дбає про їхнє фізичне і психічне здоров'я; формує в здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України; настановленням і особистим прикладом утворює повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства; формує в здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами» [4, с. 1]. Тобто важливою складовою професійної компетентності вчителя є формування в учнів навичок здорового способу життя та піклування про їхнє фізичне здоров'я.

Процеси навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти є наскрізними. Їх цілісність забезпечується наявністю у вчителя компетентностей, необхідних для виконання всіх трудових функцій.

З-поміж трудових функцій, передбачених професійним стандартом, ми виокремили ті, які прямо чи опосередковано на рівні основних дескрипторів компетентності, знання, уміння та навички, комунікація, відповідальність і автономія) стосуються діяльності майбутнього вчителя в цілому та вчителя фізичної культури в контексті предмету нашого дослідження, а саме: «В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища. В2. Здоров'язбережувальна компетентність» [4, с. 10–44].

Наступною ключовою дефініцією дослідження є поняття «вчитель фізичної культури» – «педагогічний працівник високої культури, великої душі і доброго серця, провідник ідей державотворення, який має спеціальну підготовку і професійно проводить навчально-виховну роботу в освітньо-виховних закладах середньої освіти, спрямовану на формування у дітей і молоді фізичного та морального здоров'я, підготовку до ведення активного способу життя» [5].

Соціальна роль учителя фізичної культури полягає у «передачі молодому поколінню необхідних науково обґрунтованих знань про здоров'я і засоби його зміцнення, про шляхи і методи протидії хворобам, у формуванні вмінь і навичок зміцнення здоров'я, запобігання його порушення, про методики досягнення високої працездатності та тривалої творчої й активної життєдіяльності» [5].

На думку науковців і практиків, результат фізичного виховання школярів залежать від різних чинників: стану здоров'я, рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості, матеріально-спортивного забезпечення, методики навчально-виховного процесу, ставлення педагогічного колективу, батьківської громадськості до засобів фізичної культури. Проте найважливішим чинником є

професійна готовність учителя фізичної культури [5].

Сучасні практики в галузі фізичної культури одноставні в думці, що «нормативи фізичної підготовленості пішли в минуле. Натомість визнається унікальна роль учителя фізичної культури у формуванні фізично розвиненої особистості, яка володіє оптимальними способами виконання фізичних вправ, життєво необхідними руховими уміннями та навичками, свідомо ставиться до фізичної активності і веде активний спосіб життя» [3].

У зв'язку з цим варто акцентувати на новій ролі вчителя – не як єдиного наставника та джерела знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини: «Реформування педагогіки загальної середньої освіти передбачає перехід до педагогіки партнерства між учнем, вчителем і батьками, що потребує ґрунтовної підготовки вчителів за новими методиками і технологіями навчання» (Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року) [1].

Отже, підготовка майбутнього учителя фізичної культури – перспективний напрям подальших досліджень та одне з ключових соціально та професійно значимих завдань освітньої політики держави, спрямованої на оновлення системи фізичного виховання в освітньому просторі НУШ.

Список використаних джерел

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року/ Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р/ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата запити: 02.03.2024)

2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. МОН України. 2016. 40 с.

3. Про викладання фізичної культури у 2022/2023 н.р. Методичні рекомендації. Майбуття. 2022, №19 (690). С. 62–64. URL: <https://visnyk.hoippo.km.ua/maibutia/> (дата запити: 01.04.2024)

4. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти, вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». Розробник: Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitylya-pochatkovih-klasiv-vchitylya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitylya-z-pochatkovoyi-osviti> (дата запити: 02.03.2024)

5. Ханікянц О. В. Соціальна роль учителя фізичної культури/ Лекція з навчальної дисципліни «Професійна діяльність фахівця фізичної культури» Для студентів спеціальності 014.11 «Середня освіта» (Фізична культура) (спеціалізація «Фізична культура»). URL: https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/16426/1/%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82_4.pdf (дата запити: 02.03.2024)